

Wyrok z dnia 25 listopada 1998 r.

II UKN 326/98

Częściowa utrata zdolności do pracy zarobkowej nie jest równoznaczna z niemożliwością wykonywania dotychczasowego zatrudnienia i w art. 23 ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 1982 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz.U. Nr 40, poz. 267 ze zm.) w brzmieniu nadanym art. 1 pkt 2 ustawy z dnia 28 czerwca 1996 r. o zmianie niektórych ustaw o zaopatrzeniu emerytalnym i o ubezpieczeniu społecznym (Dz.U. Nr 100, poz. 461) została ograniczona do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji. Dopiero zmiana zawodu w ramach posiadanych kwalifikacji i brak rokowania odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu stanowią podstawę do przyznania renty inwalidzkiej z tytułu częściowej niezdolności do pracy.

Przewodniczący: SSN Maria Tyszel, Sędziowie SN: Maria Mańkowska (sprawozdawca), Zbigniew Myszka.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 25 listopada 1998 r. sprawy z wniosku Janusza J. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych-Oddziałowi w B. o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy, na skutek kasacji wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Białymstoku z dnia 30 kwietnia 1998 r. [...]

o d d a l i ł kasację.

U z a s a d n i e n i e

Wnioskodawca Janusz J. odwołał się od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych-Oddział w B. z dnia 15 października 1997 r., którą została mu wstrzymana wypłata renty inwalidzkiej III grupy.

Sąd Wojewódzki-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Białymstoku wyrokiem z dnia 27 stycznia 1998 r. oddalił odwołanie, bowiem lekarze specjaliści neurolog, gastrolog i ortopeda - chirurg uznali, że schorzenia wnioskodawcy: wygojony

stan po złamaniu kompresyjnym trzonu L1 kręgosłupa, przewlekła choroba wrzodowa dwunastnicy, zmiany żylakowate podudzia lewego i tłuszczak okolicy barku prawego, nie powodują niezdolności do pracy. Wyrokiem z dnia 30 kwietnia 1998 r. Sąd Apelacyjny - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Białymstoku oddalił apelację wnioskodawcy i podniósł, iż III grupa inwalidzka została przyznana wnioskodawcy po złamaniu trzonu L1 w wyniku upadku z drzewa w październiku 1991 r. Stan zdrowia wnioskodawcy był potem dwukrotnie przedmiotem oceny biegłych lekarzy sądowych i już we wrześniu 1994 r. biegli rozpoznali wygojone złamanie trzonu L1 z jego zniekształceniem i chorobę wrzodową żołądka i uznając, że wnioskodawca ma ograniczoną zdolność do wykonywania zatrudnienia w charakterze kierowcy samochodu ciężarowego, zalecili mu zmianę zawodu [...]. Również w opinii złożonej w sprawie [...] biegły chirurg - ortopeda zwrócił uwagę, że zniekształcenie powstałe po złamaniu trzonu kręgu L1 powoduje ograniczenie zdolności do zarobkowania wskutek częściowej niezdolności do wykonywania dotychczasowego zatrudnienia i że konieczna jest zmiana zawodu. Sąd Apelacyjny podzielił ustalenia Sądu Wojewódzkiego i po uzupełnieniu opinii lekarza neurologa - wobec złożenia przez wnioskodawcę dodatkowego wyniku badania radiologicznego - uznał, że przedmiotowy wynik nie ma wpływu na wydaną wcześniej opinię biegłych. Przebyte złamanie trzonu L1 kręgosłupa nie powoduje zmian neurologicznych i dysfunkcji kręgosłupa, zatem brak jest podstaw do ustalenia niezdolności do pracy wnioskodawcy na podstawie obowiązujących od 1 września 1997 r. przepisów art. 23 i art. 24 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin w brzmieniu im nadanym ustawą z dnia 28 czerwca 1996 r. o zmianie niektórych ustaw o zaopatrzeniu emerytalnym i o ubezpieczeniu społecznym (Dz.U. Nr 100, poz. 461).

Powyższy wyrok zaskarżył kasacją pełnomocnik wnioskodawczyni, zarzucając naruszenie przepisów postępowania oraz naruszenie przepisów prawa materialnego przez błędną wykładnię art. 23 i 24 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin przez przyjęcie, iż nie zostały spełnione przesłanki do ustalenia co najmniej częściowej niezdolności do pracy zarobkowej wnioskodawcy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje :

Kasacja nie jest zasadna. Stosownie do art. 393³ KPC kasacja powinna zawierać, między innymi, przytoczenie podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienie. Nie-

wskazanie przez pełnomocnika wnioskodawcy przepisów prawa procesowego, które miały być naruszone w zaskarżonym wyroku oznacza, że zarzut naruszenia przepisów postępowania jest bezprzedmiotowy. Sąd Najwyższy jest związany ustalonym w sprawie stanem faktycznym przez sądy obu instancji (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 marca 1997 r., I PKN 58/97, OSNAPiUS 1997 nr 22, poz. 436). Kasacja nie może zatem skutecznie podważać faktów ustalonych w prawidłowo przeprowadzonym sądowym postępowaniu dowodowym (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 lutego 1997 r., I PKN 25/97, OSNAPIUS 1997 nr 21, poz. 420).

W rozpoznawanej sprawie Sądy obu instancji prawidłowo ustaliły na podstawie opinii biegłych lekarzy ze specjalności właściwych dla schorzeń wnioskodawcy, że jego stan zdrowia nie kwalifikuje go do zaliczenia do osób niezdolnych do pracy w rozumieniu obecnie obowiązujących przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 1982 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz.U. Nr 40, poz. 267 ze zm.). Wnoszący kasację nie dostrzegł zmiany brzmienia przepisów art. 23 i art. 24 tej ustawy na mocy art. 1 pkt 2 ustawy z dnia 28 czerwca 1996 r. o zmianie niektórych ustaw o zaopatrzeniu emerytalnym i o ubezpieczeniu społecznym (Dz.U. Nr 100, poz. 461), skoro uważa, że Sąd powinien dokonać analizy i uzasadnić, w jakim zakresie 40-letni wnioskodawca posiada możliwości i zdolności do zarobkowania.

Zarzut naruszenia przepisów prawa materialnego jest całkowicie bezzasadny. Obowiązujące od 1 września 1997 r. przepisy art. 23 i 24 ustawy o z.e.p., rezygnując z pojęcia inwalidztwa i jego trzech grup, przewidują całkowitą lub częściową utratę zdolności zarobkowania. Zmiana ta oznacza, iż obecnie renta inwalidzka przysługuje osobom, które całkowicie lub częściowo utraciły zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokują odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Częściowa utrata zdolności do pracy zarobkowej nie jest równoznaczna z niemożliwością wykonywania dotychczasowego zatrudnienia, została obecnie ograniczona w art. 23 ust. 3 do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji. Dopiero zatem zmiana zawodu w ramach posiadanych kwalifikacji i brak rokowania odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu - dają podstawę do przyznania renty inwalidzkiej z tytułu częściowej niezdolności do pracy. Inaczej mówiąc, rokowania pozytywne uniemożliwiają stwierdzenie niezdolności do pracy. Wnioskodawca był już w 1994 i 1996 r. uprzedzany o konieczności przekwalifikowania się i podjęcia pracy lżejszej, niż wykonywane dotąd zatrudnienie w charakterze kierowcy samochodu ciężarowego. Kwestia podjęcia starań o przekwalifikowanie się

do pracy lżejszej nie leżała w kompetencjach Sądów rozpoznających przedmiotową sprawę. Starania te należą wyłącznie do zainteresowanego. Art. 78 ustawy o z.e.p. w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 września 1997 r. przewiduje prawo do renty szkoleniowej dla osób, które ze względu na stan zdrowia nie mogą wykonywać swego zawodu i poddały się przekwalifikowaniu zawodowemu.

Z tych wszystkich względów na podstawie art. 393¹² KPC Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

=====